

Debreceni Ítéltábla
Gf.III.30.196/2024/6.

A Debreceni Ítéltábla a Gadus Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Gadus Csaba ügyvéd) által képviselt Felperes (cím) felperesnek – az Imre Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd) által képviselt Alperes (cégjegyzékszám, cím) alperes ellen taggyűlési határozat felülvizsgálata iránti perben a Miskolci Törvényszék 2024. május 8. napján kelt 13.G.40.024/2024/13. számú ítélete ellen a felperes 14. sorszámu fellebbezése alapján – az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes 8/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezi, a felperes által fizetendő elsőfokú perköltséget 23 614 (huszonháromezer-hatszáztizennégy) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 220 973 (kétszázhuszezer-kilencszázhetvenhárom) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A cégjegyzékbe 2000. január 4-én bejegyzett, 4 500 000 Ft törzstőkéjű alperesi társaságnak 2003. január 27-től a felperes és Tag1 voltak – egyformán a szavazatok 50%-át jelentő 2 250 000 Ft névértékű üzletrésszel rendelkező – tagjai, Tag1 egyben – jelenleg is – az önálló képviseleti joggal bejegyzett ügyvezetője. A tagok kapcsolata megromlott, társasági együttműködése 2023. második félévére súlyosan ellehetetlenült. A felperes az alperesnél létesített munkaviszonyát 2023. október 31-ával felmondással megszüntette.

A felperes Tag1 ügyvezetőnek küldött, 2023. november 17-én kelt levelében az alperes taggyűlésének az összehívását kezdeményezte – többek között – az ügyvezetővel szembeni kártérítési eljárás megindítása és az ügyvezető visszahívása napirendi pontokkal.

2023. december 20-án Tag1 az alperesben lévő üzletrészt átruházta az Kft.1-re (a továbbiakban: Kft. tag), amelynek az egyszemélyes tulajdonosa és az ügyvezetője.

Az ügyvezető által 2024. január 15-re összehívott, az alperes székhelyén megtartott rendkívüli taggyűlésen jelen volt Tag1 ügyvezető, a felperes és a képviseletében dr. Gadus Csaba jogi képviselő, a Kft. tag képviseletében dr. Imre András jogi képviselő meghatalmazással. A taggyűlés – az ülésről felvett jegyzőkönyvben rögzítetten – 1-10/2024. számú határozatokat hozott. Ezek között a – 225 igen, 225 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozott – 7/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozattal nem fogadta el, hogy a felperes érvényesítse a

társaság képviselőjében a Tag1 által a társaságnak okozott kárt. A – szintén 225 igen, 225 nem szavazattal meghozott – 8/2024. (I.15.) számú taggyűlési határozattal nem fogadta el Tag1 ügyvezető visszahívását. A felperes nevében a jogi képviselője mindkét határozat vonatkozásában vitatta azt, hogy a Kft. tag szavazatát figyelembe lehetne venni, mivel az ügyvezetője Tag1, aki egyben az alperes ügyvezetője is, ezért személyében érintett a határozatok meghozatalánál. A Kft. tag jogi képviselője ezt az álláspontot a társaság elkülönült jogalanyisága okán vitatta, a határozatokat érvényesnek tekintette.

[2] A felperes a 2024. február 9-én benyújtott keresetében elsődlegesen az alperes 7/2024. (I.15.) és 8/2024. (I.15.) számú taggyűlési határozatainak a hatályon kívül helyezését, és az alperes új határozatok meghozatalára kötelezését, másodlagosan annak a megállapítását kérte, hogy a határozatok jogszabálysértőek. Arra hivatkozott, hogy a támadott határozatok jogszabálysértőek, mivel a 7/2023. (I.15.) számú határozat esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:19. § (2) bekezdés c) pontjába, míg a 8/2023. (I.15.) számú határozat esetében ugyanezen jogszabály f) pontjába is ütköznek, ezáltal azokat a Ptk. 3:18. § (2) bekezdésének a megsértésével olyan szavazatok számításával hozták meg, amelyeket a döntéshozatalnál figyelmen kívül kellett volna hagyni (13.G.40.027/2024/1. számú keresetlevél 32. pont).

A keresete jogszabályi alapjaként a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés c), és f) pontján kívül a Ptk. 3:35. §-át, 3:36. § (1)-(2), 3:37. § (1) és (3), 3:18. § (1)-(2), 3:19. § (3), 6:92. § (2) és 1:3. § (1) bekezdéseit is megjelölte.

Jogállítása szerint a Kft. tag az ügyvezető személyét érintő kérdésekben nem szavazhatott volna. A szavazatát ezért figyelmen kívül kell hagyni. Így a Tag1 ügyvezetővel szembeni kártérítési eljárás megindítására és az ügyvezetői tisztségéből való visszahívására vonatkozó határozati javaslatokról a taggyűlési határozatot 225 igen szavazattal érvényesen elfogadott határozatoknak kell tekinteni. Az üzletrész átruházására kötött szerződés színlelt, így a Ptk. 6:92. § (2) bekezdése szerint semmis, az üzletrész névleges átruházása a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében előírt jóhiszeműség és tisztességesség követelményével ellentétes, „rosszhiszeműséget feltételez”.

Tag1 az alperesi Kft.-ben meglévő üzletrészt azt követően ruházta át a kizárólagos tulajdonában álló és általa vezetett Kft.1-re, hogy a taggyűlés összehívásának kérésére vonatkozó levelét 2023. november 21-én átvette. Ennek a célja nyilvánvalóan annak a megelőzése volt, hogy a taggyűlésen visszahívják az ügyvezetői megbízatásából, illetőleg vele szemben kártérítési per indulhasson. Az üzletrész átruházására vonatkozó jogügylet egyértelműen színlelt, és sérti a jóhiszeműség és tisztesség elvét is.

[3] Az alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Nem vitatta a tagi együttműködés ellehetetlenülését, aminek okát a felperesnek az alperes gazdasági tevékenységét ellehetetlenítő magatartásában, illetve az amiatti munkáltatói intézkedésekben jelölte meg.

Azzal érvelt, hogy az apport útján megvalósított tőkeemelés sem a társasági szerződés, sem jogszabály nem tiltotta. A felperes szerződés színleltségére alapítottnan cégtörvényességi felügyeleti eljárást sem kezdeményezett, pert sem indított. A színlelt megállapítását kizárja az egyedüli tag nem pénzbeli vagyoni hozzájárulása teljesítése mögötti valódi üzleti szándéka, mivel színlelt szerződésről kizárólag akkor lehet szó, ha a felek valós üzleti szándék nélkül tesznek szerződéses nyilatkozatot. Tag1 „egyoldalú” színlelt megvalósítani nem tud.

A keresettel támadott taggyűlési határozatok nem ütköznek a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés c) és f) pontjába. A személyes érdektség kizárólag a Kft. taggal szemben vizsgálható, mert a bírói gyakorlat alapján csak az a tag nem szavazhat, akit az adott kérdés a saját személyében közvetlenül érint. Az alperes ügyvezetését Tag1 mint természetes személy látja el, a taggyűlésen szavazati joggal rendelkező Kft. tag pedig a tagjaitól és Tag1 ügyvezetőtől független, elkülönült jogalanyisággal rendelkező jogi személy a szavazati jog gyakorlása során is. A vezető tisztségviselő e minőségben tett jognyilatkozatai nem neki, hanem az általa képviselt jogi személynek tudhatók be. Mivel az alperes ügyvezetését nem a Kft. tag látja el, az ügyvezetővel kapcsolatos döntésben nem személyében közvetlenül érintett, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének f) pontja által szabályozott személyes érdektség vele szemben nem áll fenn. A döntéshozatal során egyébként nem is Tag1, hanem a Kft. tagot a taggyűlésen képviselő dr. Imre András ügyvéd mint meghatalmazott szavazott.

[4] A felperes szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott személyes érdektség nem értelmezhető szűkítetten. A Kft. tag elkülönültsége Tag1 személyétől csak látszólagos, aki egy közbeiktatott egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságon keresztül gyakorolja ugyanazokat a jogokat, mint az üzletrésze átruházása előtt. Ilyen módon a személyes érintettsége továbbra is fennmaradt, amelyet a határozatok meghozatala során figyelembe kellett volna venni.

[5] Az alperes ezt vitatta, mert a jogi személynek abszolút jogképessége van. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében foglalt kizárási okok nem a szavazatot leadó konkrét személyre, hanem kizárólag a társaság szavazásra jogosult tagjára értendők. A kizáró ok kizárólag a Kft. tag esetében vizsgálható, Tag1 személyes érdektségének nincs érdemi jelentősége. A felperes által az ügyvezetője személyében rejlő okra hivatkozás a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjának a meg nem engedett kiterjesztő értelmezése.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 381 000 Ft perköltséget, és megállapította, hogy a felperes a perköltségét maga viseli.

[7] Az elsőfokú bíróság a kereset megalapozatlannak ítélte.

A Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének f) pontja szerinti személyes érintettség értelmezésénél utalt a bírói gyakorlatra, a Kúria Gfv.VII.30.079/2019/13. és a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.329/2018/9. számú határozataiban kifejtettek szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének szabályai közvetlenül a társaság tagjára irányadóak. A Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének f) pontjában írt kizárási ok tehát csak a tagra vonatkozik, csak az ő esetében vizsgálható. Az alperes tagja pedig a Kft.1, nem pedig Tag1. A kettejük jogalanyiséga egyértelműen elkülönül, „így a Kft. tag ügyvezetőjének személyéhez kapcsolódó okok a Kft. mint a tagsági jogokkal rendelkező elkülönült jogalany szavazásból történő kizárására nem teremtenek jogszabályi alapot”. Ennélfogva Tag1 érintettségének nincs jelentősége.

Ebből következően az, hogy „Tag1 a Kft.1-nek a tagja és képviselője is, ezáltal a Kft. rajta mint képviselőn keresztül gyakorolhatja a tagsági jogait, nem alapozza meg személyes érintettségét az adott napirendi pont vonatkozásában, mert a képviselő eljárását a Kft.-nek kell betudni”. Nem volt megállapítható a Kft. tag szavazásból való kizárását megalapozó, a felperes által hivatkozott, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének c) pontjában írt ok sem, „hiszen a

felperes kártérítési pert nem a Kft. taggal, hanem Tag1 ügyvezetővel szemben kíván indítani az alperes felhatalmazása alapján”.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy színlelt a tagi részesedést átruházó szerződés. A felperes erre csak a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének f) pontja körében felhozott indokainak a megalapozására kívánt hivatkozni. Az elsőfokú bíróság nem észlelte a szerződés érvénytelenségét. A felperes – noha nem volt vitás, hogy kit terhel a bizonyítás – annak a bizonyítására, hogy a Tag1 a Kft. tag képviselőjeként a szavazati jogát visszaélészerűen gyakorolta (az alperes tagadásával szemben) semmilyen bizonyítékot nem ajánlott fel.

Mindezekkel indokolva a keresetet mindkét kereseti kérelem tekintetében elutasította.

[8] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet elsődleges, másodlagosan a másodlagos keresete szerinti megváltoztatását, és az alperesnek a Gf.5. sorszámú csatolt részletezett költségjegyzéken felszámított első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított döntő jelentőséget a Kft. tag Tag1 természetes személytől elkülönült, önálló jogalanyiságának.

Kiemelt jelentősége annak van, hogy a Kft. tag egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság, az egyedüli tagja és az ügyvezetője is Tag1, aki az alperes ügyvezetője is. „Az alperes taggyűlésén a szavazati jogot ténylegesen Tag1 gyakorolta”, hiszen egyedüli tagként a Ptk. 3:112. § (3) bekezdése alapján a Kft. tag ügyvezetője, és a Ptk. 6:273. § (1) bekezdése szerint az ügyvédi megbízási szerződés alapján eljáró jogi képviselő is az ő utasítását volt köteles végrehajtani. A Kft. tag és Tag1 elkülönültsége a szavazásnál csak látszólagos, mivel az alperes taggyűlésén Tag1 természetes személy akarata és érdekei érvényesültek, a szavazati jogot tehát ténylegesen ő, vagyis olyan személy gyakorolta, aki mindkét döntésben a személyében érintett volt. A Ptk. 3:19. § (1) bekezdés f) pontjában írt szabállyal pedig minden olyan helyzet megragadható, amelyben a tag előre nem definiálható, nem specifikálható módon válik érdekeltté.

Így a 7/2024 (I.15.) számú taggyűlési határozat meghozatalánál a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés c) és f) pontjaiban foglalt, míg a 8/2024 (I.15.) számú taggyűlési határozat meghozatalánál a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjaiban foglalt kizáró rendelkezések érvényesültek. A Kft. tag szavazatát ezen határozatoknál nem lehetett volna figyelembe venni.

Az álláspontja alátámasztására idézte az Új Ptk. - Kommentár a gyakorlat számára a Ptk. 3:19. § (2) bekezdéséhez fűzött magyarázatát is.

Hivatkozott arra, hogy üzletrész apportálása színlelt jogügylet volt, azzal a céllal, hogy a Kft. tag a szavazati jogát Tag1 érdekében és akarata szerint gyakorolja, ezzel megakadályozhatja a tagok jogainak gyakorlását az ügyvezetőkénti felelősségre vonása körében.

Hivatkozott arra is, hogy a bíróságoknak az Alaptörvény 28. cikke szerint kell a jogszabályokat értelmeznie. Álláspontja szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésében írt korlátozó rendelkezések törvénybe iktatása a tagok és a gazdasági társaság érdekeinek az érvényesülését szolgálja, a jogalkotó célja nyilvánvalóan nem lehetett az, hogy ezek a szabályok „egyszerű joggal való visszaéléssel kijátszhatók legyenek, kiürésítve ezáltal a jogszabályi rendelkezés lényegét”.

[9] Az alperes az másodfokú tárgyaláson kiegészített ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint a felperes tévesen érvelt a Ptk.-nak az egyszemélyes gazdasági társaságra vonatkozó 3:112. § (3) bekezdésére (de a megbízott kötelezettségeit szabályozó 6:273. § (1) bekezdésére is) hivatkozva azzal, hogy e szabályozásból következően az alperes taggyűlésén a szavazati jogot ténylegesen Tag1 gyakorolta, ő pedig érdekelt volt mindkét döntésben. A Ptk.-nak a vezető tisztségviselőre vonatkozó ezeket a szabályait nem lehet összemosni a Ptk. 3:1. §-ának a jogi személy jogképességére vonatkozó rendelkezéseivel, amely értelemben a jogi személy elkülönült, abszolút, korlátozásmentes jogalanyiséggel rendelkezik. A törvény pedig nem tesz különbséget több tagból álló és egyszemélyes gazdasági társaság jogalanyiséga között. A Kft. tag alperes a jogait szükségképpen az ügyvezetője cselekményei útján gyakorolja. Miután pedig a Kft. tag és Tag1 egymástól elkülönült önálló személyek, Tag1 a saját személyében fogalmilag nem is lehetett érintett a szavazásban.

A jogalkotó a bírói gyakorlatra bízta a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjába foglalt „személyes érdekelttség” értelmezési tartományának a kimunkálását. A felperes jogértelmezése (azon túl, hogy azért sem lehet helytálló, mert oda vezetne, hogy a legfőbb szerv ülésén egyetlen tag sem szavazhatna) „szembe megy” a PJD2017.19., a KGD1993.282., a BDT2007.1559. számú, valamint a Kúria Gfv.VII.30.079/2019/13. és a Győri Ítéltáblabla Pf.20.051/2022/6. számú határozatában is megjelenő bírói gyakorlattal.

Részletesen kifejtette azt is, hogy a felperes a fellebbezésében is alaptalanul hivatkozott arra, hogy az apportálás színlelt jogügylet volt. Alaptalanul támadta az elsőfokú ítéletet (az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezés kötelezettségével összekapcsolva) visszaélésszerű joggyakorlásra hivatkozva is. Idézve a joggal való visszaélés megállapíthatóságának a BH2018.12.347. számú döntésben írt feltételeit, hangsúlyozta: a Kft. tag a taggyűlésen az őt megillető szavazati jogát a törvényes képviselőn keresztül rendeltetésszerűen, a saját meggyőződése szerint, az alperes érdekeinek a szem előtt tartásával gyakorolta, ami nem illeszkedik a joggal való visszaélés körébe. Másrészt az elsőfokú bíróság helytálló megállapításának megfelelően a felperes ebben a körben bizonyítást nem ajánlott fel. A másodfokú tárgyaláson további eseti döntésekre hivatkozott az elsőfokú bíróság azon helytálló – az alperesével egyező – jogi álláspontjának az alátámasztására, hogy a szükségképpen a képviselője útján megtett nyilatkozatot a betudás elvére tekintettel a jogi személy jognyilatkozatának kell tekinteni.

[10] A fellebbezés részben megalapozott.

[11] Az ítéltábla a fellebbezést a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el, amely során a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése szerint nem lépte át a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátait, nem észlelt ugyanis olyan eljárási szabálysértést, vagy téves anyagi pervezetést, amely erre okot adott volna [Pp. 370. § (2)-(4) bekezdései].

[12] Az ítéltábla a másodfokú eljárás kereteinek a meghatározásánál az alábbiakra volt figyelemmel.

Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet indokolása iratellenesen rögzíti a felperes kereseti állítását abban, hogy mind a két hatályon kívül helyezni kért taggyűlési határozat vonatkozásába „kifejezetten a Ptk. 3:19. § (2) bekezdésének c) és f) pontjának sérelmére hivatkozott” (13. sorszámú ítélet [14] bekezdés).

A felperes jogi képviselője által benyújtott keresetlevelében tett jogállítása ugyanis az volt, hogy a 7/2023. (I.15.) számú határozat esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V.

törvény (Ptk.) 3:19. § (2) bekezdés c) pontjába, míg a 8/2023. (I.15.) számú határozat esetében ugyanezen jogszabály f) pontjába is ütköznek, ezáltal azokat a Ptk. 3:18. § (2) bekezdésének a megsértésével olyan szavazatok számításával hozták meg, amelyeket a döntéshozatalnál figyelmen kívül kellett volna hagyni (13.G.40.027/2024/1. számú keresetlevél 32. pont). Az ítéltábla ezért az elsőfokú ítélet indokolását a [14] bekezdésében eszerint kijavította.

A felperes a fellebbezésében ehhez az elsőfokú eljárásban előadott jogállításhoz képest pedig új jogállításként hivatkozott arra, hogy „a tag személyes érintettsége továbbra is fennmaradt, így a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján az OTTHON CSODÁK Kft szavazatát a 7/2024. (I.5.) számú és 8/2024 (I.5.) számú taggyűlési határozatok meghozatalánál figyelmen kívül kellett volna hagyni” (14. sorszámú fellebbezés 4. oldal negyedik bekezdés). Erre ugyanis az elsőfokú eljárásban a keresetét megalapozó körülményként nem hivatkozott.

Ez az új jogállítás a Pp. 7. § (1) bekezdés 12. a) pontja alapján kereset-változtatásnak minősül, amire azonban a Pp. 373. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben nincs lehetőség. Az ítéltábla ezért a felperes meg nem engedett keresetváltogatását (a másodfokú tárgyaláson kihirdetett végzéssel) elutasította.

Ennek a következtében a felperes fellebbezése a meg nem engedett kereset-változtatása „tekintetében” érdemben nem volt vizsgálható.

A felperes a fellebbezése indokaként is megismételte azt, hogy Tag1 üzletrészének „apport útján megvalósított törzstőkeemeléssel a Kft1-re” történő átruházása színlelt jogügylet volt. Ezzel – a tartalma szerint (Pp. 110. § (3) bekezdés) – azt támadta, hogy az elsőfokú bíróság „nem észlelte a szerződés érvénytelenségét” (elsőfokú ítélet indoklása [32] és [33] bekezdés). A felperesnek a – Pp. 170. § (2) bekezdése szerint előterjesztett – kereseti kérelme alapján a jelen per tárgya az alperes 7-8/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozatai törvényességének a bírósági felülvizsgálata. A határozat csak a Ptk. 3:35. §-ában írt korlátok között vizsgálható, a bíróság a Ptk. 3:35. – 3:37. §-ai alkalmazása körében kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a keresettel támadott határozat sért-e jogszabályt, vagy a létesítő okiratba ütközik-e.

A jelen esetben a keresettel támadott alperesi határozatok jogszerűségének a megítélése során jelentősége csak annak van, hogy a határozathozatal időpontjában a Kft.1 az alperes cégjegyzékbe bejegyzett tagja volt. Az azonban, hogy a Kft. tag tagsági jogviszonyát keletkeztető jogügylet érvényes vagy érvénytelen-e – így az is, hogy színleltként semmis-e – az eldöntendő jogkérdést nem érinti, a kereset megítélésénél közömbös. Az apporttal történt tőkeemelés törvényessége, vagy jogszabályba ütközése ennek a pernek nem tárgya, ezért nem vizsgálható. Azt mindaddig érvényesnek kell tekinteni, amíg jogerős bírói ítélet az ellenkezőjét meg nem állapítja.

Ugyanebből az okból nem volt vizsgálható a felperesnek az (a fellebbezésében már nem is hivatkozott) kereseti jogállítása sem, hogy a keresettel támadott alperesi taggyűlési határozatok azért is jogsértőek, mivel az üzletrész átruházására vonatkozó jogügylet sérti a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében előírt jóhiszeműség és tisztesség elvét is (keresetlevél 33. pont).

Minderre tekintettel az ítéltábla mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásának a fentiekre vonatkozó [33] és [34] bekezdését, és nem bírálta el a mellőzött indokolással szemben előterjesztett fellebbezési, illetve a fellebbezési ellenkérelemben felhozott érveket.

A fellebbezés hatályon kívül helyezésre nem irányult. Az ítéltábla ezért az anyagi jogi felülbírálat során kizárólag abban foglalt állást, hogy a fellebbezésben írt okok miatt fennállnak-e az elsőfokú ítélet kért megváltoztatásának a feltételei.

[13] Az elsőfokú bíróság a fellebbezés által érintett körben helyesen állapította meg a tényállást. Az abból levont jogkövetkeztetésével és az érdemi döntésével azonban az ítéltábla részben nem értett egyet.

[14] Alaptanul támadta a felperes a 7/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozattal szembeni keresetének az elutasítását annak az – elsőfokú eljárásban már kifejtett – álláspontjának a megismétlésével indokolva, hogy a Kft. tag és az ügyvezető elkülönült jogalanyisága csak látszólagos.

Az elsőfokú bíróság helytálló, a bírói gyakorlatnak megfelelő álláspontjával egyezően ugyanis azt kellett vizsgálni, hogy a Kft. tag szavazhatott-e ennek a taggyűlési határozatnak a meghozatalánál, avagy a szavazásból ki volt zárva a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés c) pontjára tekintettel. Mivel a hivatkozott jogszabály egyértelműen azt tekinti a szavazásból kizártnak, aki ellen pert kell indítani, e jogszabály nem zárta ki a Kft. tag szavazását, mivel a határozati javaslat a felperes állítása szerint sem ellene, hanem Tag1 elleni perindításra vonatkozott.

[15] A felperes alaptanul hivatkozott a 7/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozat jogszabályellenességének a megállapítása érdekében a Ptk. 3:19. § (2) bekezdése vonatkozásában az elsőfokú bíróság Alaptörvény 28. cikkének meg nem felelő jogszabályértelmezésére.

Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára a jogszabályok értelmezésre vonatkozó iránymutatást tartalmaz. Nem lehet a jogi álláspont helyességét önmagában az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással igazolni, a jogvita elbírálásakor mindig az irányadó jogszabályokat kell az Alaptörvény 28. cikk fényében értelmezni (BH2013.287.). A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés c) pontja a törvényszövegben egyértelmű, másként nem értelmezhető megszorítást tartalmaz arra a személyi körre, akikre a kizárás vonatkozik, az Alaptörvény 28. cikke nem ad lehetőséget arra, hogy a jogalkalmazó azt a felperes által megkívánt módon, kiterjesztően értelmezze. Az Alaptörvény 28. cikkében szabályozott értelmezési alapelv figyelembevételével sem lehet tehát azzal ellentétes következtetésre jutni, mint amit az elsőfokú bíróság a 7/2024. (I.5.) számú határozatra vonatkozóan az ítéletében kifejtett.

[16] Az ítéltábla ugyanakkor megalapozottnak találta a fellebbezést a 8/2024. (I.5.) taggyűlési határozatra vonatkozó kereseti kérelmet elutasító rendelkezés megváltoztatására irányulóan.

Az elsőfokú bíróság a kereset e részének az elbírálásánál is helyesen indult ki abból, hogy a Kft. tag érdekeltségét kellett vizsgálni a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontjába ütköző szavazás megállapításához, és helytállóan foglalt állást akként, hogy az ügyvezetők személyazonossága nem alapozza meg a Kft. tag szavazati joga gyakorlásának a személyes érintettség miatti korlátozását (elsőfokú ítélet indokolása [29] bekezdés).

Az elsőfokú bíróság azonban – annak ellenére, hogy az ítélete indokolásának a [19] bekezdésben maga is rögzítette – figyelmen kívül hagyta a felperesnek – az alperes ellenkérelmére benyújtott 3.G.40.024/2024/13. számú válasziratában előadott – azt a további jogi érvelését, amely szerint az, hogy Tag1 nem csak az ügyvezetője, de egyedüli tagja (tulajdonosa) a Kft. tagnak – a Ptk. 3:112. § (3) bekezdésére figyelemmel – azt eredményezi, hogy az elkülönültségük csak látszólagos, mivel az alperesi gazdasági társaságban a tagsági jogokat valójában ténylegesen Tag1 gyakorolja, ugyanúgy mint az üzlet részének az átruházása előtt (válaszirat 3. oldal első bekezdés). Az elsőfokú bíróság ugyanis kizárólag azzal indokolta e kereseti kérelmet elutasító döntését is, hogy a személyazonosság a Kft.

tagnak a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerinti kizárását nem alapozza meg (amelynek az elsőfokú ítéletben kifejtett indokaival az ítéltábla egyetértett, így csak visszautal azokra az ezt támadó fellebbezési hivatkozásokkal szemben). A keresetet tehát úgy utasította el ebben a részében, hogy nem fejtette ki a jogi álláspontját a Kft. tag egyedüli tulajdonosa és az alperes ügyvezetője személyének az azonosságából levezetett Kft. tagi érdekeltséget mint a szavazásból kizáró okot állító felperesi jogi érvelés tekintetében.

Az elsőfokú ítéletnek ez – a Pp. 346. § (4) bekezdésében írt kötelezettség megszegésében megnyilvánuló – hiányossága azonban nem tette szükségessé az eljárás megismétlését vagy kiegészítését, mivel az ítéltábla azt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában írt felülbírálati jogkörében eljárva a másodfokú eljárásban – az alábbiak szerint – orvosolhatta.

[17] Abból kiindulva, hogy a bírói gyakorlat értelmében a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerint érdekelttség miatt csak az a tag nem szavazhat, akit az adott kérdés a saját személyében közvetlenül érint, abban kellett állást foglalni, hogy személyében érdekeltnek tekinthető-e egy olyan tag (a Kft. tag), aki nem közvetlenül érintett az ügyvezetői tisztségéből való visszahívásnak, hanem az egyedüli tagjának a személye által, aki ugyanaz mint a visszahívandó ügyvezető.

Mivel azt a törvényalkotó a jogalkalmazóra bízta, mindig az adott ügyben a megállapított tényállás alapján kell állást foglalni abban, hogy a jogszabályban írt személyes érdekelttség megállapítható-e. A bírói gyakorlat kidolgozta e kérdés eldöntésének a – részben az elsőfokú ítéletben és a felek nyilatkozataiban is ismertetett – vizsgálati szempontjait.

Ezek szerint a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerinti személyes érdekelttség valamilyen közvetlen érdekeltséget jelent. Közvetlen személyes érdekelttség akkor állapítható meg, ha amiatt nem várható el a tagtól, hogy a döntését kizárólag a jogi személy érdekei alapján hozza meg, hanem valószínűsíthető, hogy a határozat meghozatalakor a személyes érdeke fogja vezetni (PJD2020.36. [26]).

A Fővárosi Ítéltábla a 10.Gf.40.131/2018/3-II. számú eseti döntésében a saját személyében közvetlenül érintettségét – az ítéltábla által is irányadónak tekintve – akként értelmezte, hogy „a tag szavazásból kizártságát eredményező egyéb személyek érdekelttsége csak az őt a saját személyében közvetlenül érintő döntések esetében állhat fenn, vagyis akkor, ha a társaság legfőbb szervének döntése önmagában azzal a következménnyel jár, hogy a tag közvetlenül olyan előnyhöz jut, vagy olyan hátrányt szenved, ami a társaság többi tagjánál nem jelentkezik”. A tag a taggyűlési határozat meghozatalában akkor nem vehet részt, ha a jogszabályban előírt előny vagy hátrány egyidejűleg, a határozat következtében közvetlenül és nyomban bekövetkezik (BDT2007.1559.).

A Kúria – az elsőfokú bíróság által is hivatkozott – Gfv.VII.30.079/2019/13. számú részítélete indokolásának a [36] bekezdésében az egyszemélyes kft. tag szavazati jogának a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerinti kizártságának a megállapításához kifejezetten szükségesnek tartotta, ezért előírta annak a vizsgálatát, hogy a kft. tag egyedüli tulajdonosa és a határozati javaslat szerint felmondandó szerződés egyik szerződő fele egyedüli tulajdonosa személyének az azonossága olyan, a döntésben való „áttételes érdekelttség-e”, amely a kft. tag szavazásból való kizártságát megalapozza.

Mindezekből leszűrhető az, hogy a bírói gyakorlat által kidolgozott jogalkalmazási elvek szerint a szavazásra jogosult személyében fennálló érintettsége nem szükségképpen azt jelenti, hogy a szavazót magát kell, hogy közvetlenül érintse a döntés, ugyanakkor kell, hogy legyen valami olyan jellegű érintettsége, ami eltér a szavazásra jogosult másik/összes többi tag tagsági jogviszonyból fakadó érdekelttségétől, és emiatt ő a személyében válik érdekeltté az adott kérdésben (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.089/2021/3. [22]).

[18] A jelen esetben a Kft. tag nyilvánvalóan érdekelt volt abban, hogy a taggyűlés milyen döntést hoz a Tag1 ügyvezető visszahívására irányuló határozati javaslat tekintetében. Ez az érdekelttség nem az ügyvezető és a Kft. képviselőjére a szavazáskor is jogosult személyének az azonosságára tekintettel, hanem azért állt fenn, mert a határozati javaslatról a Kft. tag akaratának a megjelenítéseként ténylegesen az egyszemélyi tulajdonosának, azaz annak a személynek az akaratára szavazott, aki nyilvánvalóan személyében érdekelt az adott határozathozatalban. Mindezek miatt a másik szavazásra jogosulttól eltérően a Kft. tag személyében fennáll a lehetősége annak, hogy azon kérdésnek az eldöntése során, hogy Tag1-t az ügyvezetői tisztségéből vissza kell-e hívni, nem az alperes, hanem (az egyedüli taggal megegyező) személyes érdekeit előtérbe helyezve adja le a szavazatát, vagyis nem zárható ki, hogy a szavazás eredményét torzíja az adott kérdésben fennálló személyes érdekelttsége.

[19] Ebből pedig az ítéltábla az elsőfokú bíróságtól eltérően azt állapította meg, hogy az ügyvezető visszahívása kérdésében a Kft. tag a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja szerint nem szavazhatott volna.

Mivel ezáltal annak a meghozatalánál szavazásra nem jogosult szavazatát vették figyelembe, a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése alapján megalapozott a felperesnek a 8/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránti elsődleges kereseti kérelme.

[20] Az ítéltábla ugyanakkor nem tartotta alaposnak a fellebbezést az alperes új határozat hozatalára kötelezésére irányulóan. A Ptk. 3:37. § (1) bekezdéséhez fűzött Nagykommentár iránymutatása értelmében a bíróság döntése nem terjedhet ki a jogi személy határozatának a megváltoztatására, arra azonban szükség lehet, hogy a bíróság elrendelje a jogi személy megfelelő szerve számára újabb határozat meghozatalát. Az ítélet akkor tartalmazza ezt a kötelezettséget, ha a határozat hatályon kívül helyezése önmagában nem elegendő a törvényes működés helyreállításához, hanem ahhoz új határozat meghozatala is szükséges.

A jelen esetben a felperes sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem adta elő, hogy mi indokolja azt, hogy a 8/2022. (I.5.) taggyűlési határozat hatályon kívül helyezés mellett a bíróság az alperest kötelezze új határozat hozatalára is. Az ítéltábla pedig az alperes jogsértő szavazással előidézett törvénysértő működésének a helyreállítása érdekében a jogszabálysértő határozat hatályon kívül helyezését elégségesnek ítélte, nem tartotta szükségesnek az alperes új határozat hozatalára kötelezését.

[21] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján részben megváltoztatta, az alperes 8/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezte, egyebekben az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

[22] Az ítéltábla döntése alapján a felperes a 8/2024. (I.5.) számú taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránti kereseti kérelme tekintetében túlnyomórészt (az új határozatra kötelezés kivételével) pernyertes, a 7/2024. (I.5.) számú határozat vonatkozásában pervesztes. Az ítéltábla a pernyertességének/pervesztességének az arányát – a meg nem határozható pertárgyértékre tekintettel mérlegeléssel – 45 – 55%-ban állapította meg, és ennek következtében – az elsőfokú ítéletet részben ebben is megváltoztatva – az alábbiak szerint rendelkezett az elsőfokú perköltség viseléséről.

A felperesnek a 36 000 Ft kereseti illeték megfizetése miatt és ügyvédi munkadíjból keletkezett elsőfokú perköltsége. Az ügyvédi munkadíj összegét az az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, de a (2) bekezdés alkalmazásával az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig felszámított (áfát is tartalmazó) 760 672 Ft helyett – a csatolt, 2023. október 31-én kelt ügyvédi megbízási szerződés 5. pontjában kikötött óradíj figyelembevételével, a keresetlevél és a válaszirat elő- és elkészítésével kifejtett jogász munkával eltöltött (mérlegeléssel meghatározott) 11 (7 + 4) munkaóra, és a tárgyaláson töltött 1 óra, összesen 12 óra munkamennyiséggel arányban állónak tartott – (áfát is tartalmazó) 377 190 Ft-ra ($12 \times 24\,750 + 27\% \text{ áfa}$) mérsékelt összegben, összesen 413 190 (36 000 + 377 190) Ft-ban állapította meg, amelynek a pernyertességével arányos 45%-ára, azaz megközelítőleg 185 936 Ft megtérítésére tarthat igényt.

Az alperesnek ügyvédi díjból keletkezett elsőfokú perköltsége. Ennek az összegét az ítéltábla az IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdését alkalmazva – az elsőfokú ítéletnek a (felek részéről nem sérelmezett) megállapítása alapján, a felszámítottal szemben – 300 000 Ft + áfa = 381 000 Ft-ban állapította meg, amelynek a pernyertességével arányos 55%-a, azaz 209 550 Ft megfizetését kérheti.

Így a Pp. 83. § (2) bekezdése alkalmazásával a felperes által fizetendő elsőfokú perköltséget 23 614 Ft-ra (209 550 – 185 936) leszállította.

[23] A felperes fellebbezése eredményessége a másodfokú eljárásban is 45 – 55%-ban kifejezhető pernyertességet/pervesztességet jelent.

Mindkét félnek ügyvédi munkadíjból, a felperesnek még a 48 000 Ft fellebbezési eljárási illeték előlegezéséből keletkezett másodfokú perköltsége.

A perköltségként figyelembe vehető ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerint a felperes oldalán a Gf.5. sorszámú csatolt költségjegyzéken – a melléklete szerint a másodfokú eljárásra felszámított (áfát is tartalmazó) 185 452 Ft [$(5,9 \text{ óra} \times 24\,750 \text{ Ft/óra}) = 146\,025 + 27\% \text{ áfa}$] helyett – a másodfokú tárgyaláson való részvételért 1 órát, az ötoldalas fellebbezés elő- és elkészítésével kifejtett jogász tevékenységgel eltöltöttnek (mérlegeléssel) 3 órát, összesen 4 órát elfogadva, az elsőfokú eljárásban csatolt 2023. október 31-én kelt ügyvédi megbízási szerződés 5. pontjában kikötött óradíj figyelembevételével – (áfát is tartalmazó) 125 730 [$(4 \text{ óra} \times 24\,750 \text{ Ft/óra}) = 99\,000 \text{ Ft} + 27\% \text{ áfa}$] Ft munkadíjban, 55 688 Ft [$(24\,750 \times 0,75) \times 3 \text{ óra}$] költségátalányban és 37 747 Ft útiköltségben, összesen 219 165 (125 730 + 55 688 + 37 747) Ft-ban; az alperes oldalán a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatával kiegészítve a fellebbezési ellenkérelemben (az elsőfokú eljárásban 12. sorszámú csatolt megállapodásra utalással) felszámított összeg helyett, a nyolcoldalas fellebbezési ellenkérelem elő- és elkészítésével kifejtett jogász tevékenységgel (mérlegelés alapján meghatározott) és a másodfokú tárgyaláson való részvétellel eltöltött 5 + 5 munkaórát alapul véve [$10 \text{ óra} \times 120 \text{ EUR} + \text{Áfa/óra} = 1\,200 \text{ EUR} \times 407,06 \text{ (MNB deviza középárfolyam 2024. 11. 07-én)} \text{ Ft} = 488\,472 \text{ Ft} + \text{áfa} =$] 620 360 Ft-ban állapította meg.

Így a felperes összes másodfokú perköltsége 267 165 (48 000 + 219 165) Ft, amelyből a pernyertességével arányos 45%, azaz 120 225 Ft megtérítését igényelheti. Az alperes másodfokú perköltsége 55%-ának, azaz 341 198 Ft-nak a megtérítésére tarthat igényt. Ennélfogva az ítéltábla a felperest az alperes javára mutató különbözet, azaz 220 973 Ft (341 198 – 120 225) megfizetésére kötelezte a Pp. 83. § (2) bekezdése szerint, a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben.

Debrecen, 2024. november 7.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró